Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 49 (484). Неділя, дня 2. грудня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Львівські промови і казання...

Свята тай свята тепер в Польщі. Ще не відпочали по народовім святі дня 10. і 11. листопада, а вже 22. і 23. листопада треба було святкувати друге свято, котре також названо „сьвентем цалей Польскі“. Було це „свято звиценства Львова“. Приїхали на ці два дні до Львова делеґації з цілої Польщі, були і урядові делеґації, між ними заступник Пілсудського, були і Шльонзаки з воєводою Даровським на чолі, котрий виголосив палку промову, а в ній сказав, що „осередком польської праці і стремлінь повинні бути „кресові“ землі у Львові і на Шлеску, бо ті землі є „кравенжнікамі“ могучости Польщі“. Польський воєвода у Львові Ґолуховський також у своїй промові „радувався з побіди і висловив бажання, щоби подібний як перед десяти літами запал і зединення огорнуло людність тепер“. А представник Пілсудського ґен. Норвід-Найґебавер закінчив свою промову по військовому в формі приказу: „Польща мусить бути великою і могучою державою“.

Тих промов було так багато, що вичислити всіх промовців годі, а ми згадали тільки про урядових, себто висланників уряду. Заглушили ці промови і скромні голоси, які були противної думки. А треба піднести, що такі були. Вже в часі соймові дебати над станіславівською ґімназією (в червні), польська посолка Яворська домагалась, щоби занехати святкування д. 22. листопада, бо таке свято є образою і упокореннєм Українців. Слова пос. Яворської були хіба заохотою до святкування зі ще більшою помпою.

Але знаменні були також слова польського б. премієра в часі польсько-української війни, Падеревського. На передодні львівської паради помістив він в „Słowi Polskim“ статтю, в якій попри всякі гумористичні оповідання „історичні“ відізвалась нехотячи нута джентельменства. Ось як він пише: „Оружних тріюмфів святкувати не годиться, доки жиють переможці і переможені. Радости шукати не годиться в упокоренню тих, що переможені в бою“.

Врешті забрав голос і соціялістичний „Dziennik Ludowy“. Він поставив питання, чи день 22. листопада становить дійсно епохальну подію останніх літ і чи річниця того дня повинна бути святкована так як пр. річниця проголошення незалежности польської держави? Над тими питаннями треба застановитися. За Львів велася боротьба між двома братними народами. Польсько-українська війна потягнула за собою наслідки зовсім небажані. Не уважаючи на це, що 10 літ минуло, напруження між польським а українським населенням тріває. Українці стоять на становищі, що є в стані війни з Польщею. Тому „Dziennik Ludowy“ осьтакими словами ковтає своїм землякам до голови: „Не вільно допустити до того, щоби дальше роздрапувати рани, заподіяні собі обома народами... не оглядаючись на великанські шкоди, які взаїмно собі робиться. До голосу повинен дійти розсудок і почуття необхідности витворення форми співжиття, повинно прийти отверезіння, необхідно потрібне для добра обох народів“.

Прочитавши це все, думаємо собі так: Падеревський на сцені завжди вміє грати... Заграв і тепер, як на сцені, аби викликати ефект. Вміють грати комедію і польські соціялісти — всі вони одним миром мазані. Але всетаки „Dziennik Ludowy“ апелює, щоб не роздирати рани, накликує до розсудку і отверезіння — християнське діло робить. От загляньмо ще до казань, бо там що йно знайдемо науку Христа. Вибираємо казання архієпископа Теодоровича, бо тут сподіємось знайти щось більше, як в соціялістичнім дневнику. Там буде й про любов ближнього і про инші правди Божі. І читаємо це казання:

„...Тільки правдиві великі діла ростуть і стають великанськими в міру як їм часу прибуває. І по десятьох літах оборона Львова не змаліла в памяти і в споминах історії, але направду стала великанською. Чиж не памятаємо, чим була оборона Львова в очах найліпших навіть горожан в першім геройськім пориві нашої молодіжи. Чиж не назвали зрив *горстки молодіжи на реґулярні війська* дійсним шалом?! Або не памятаємо може, як небезпечною покусою то було для Львова, хоробро однак відіпхненою, щоби йти на угоду, якою ціною бувби Львів. І в міру як чорніли з бігом часу білі хрести оборонців Львова, росло пізнання чим є Львів для Польщі і росло зрозуміння, що оперте Польщі о ґранітовий мур Карпат є віном безцінним, жертвованим Польщі в хвилі її повстання через її відновлені „zaślubiny z Kresami“ ...З оборони Польщі сипались горячі іскри, які запалили серця, чи то в Познані, чи то під Вільном для виборювання кровю границь держави, що творилося... Ми також училися розуміти, що в обороні Львова шукати маємо символа *для будучих боротьб* і перемоги Польщі. ...Тут боровся робітник біля урядовця, тут лучилися згідно відділи добровольців і *реґулярних жовнірів*, тут була одинока хоробрість *війск* як і горожан і цілої суспільности: боротися. Десять літ зробило побіду великанською. О коби друге десятьліття, яке зачинається, на голову побідоносного Львова вложило ще новий вінець слави, щоби він був сплетений з пересвідчення, що побіда і оборона Львова не були побідою одних проти других, але була спільною побідою так тих, що програли, як і тих, що виграли...

Далі казання арцибіскупа Теодоровича ми не могли читати. Ми люди грішні тай діявол до нас лекший приступ має. І зачав грішні думки підсувати: що це є цинізмом і на инші гріхи наводити. Прости нам, Боже, грішним!

А без гріха скажемо отсе: Таких промов чув вже світ богато, хоть може такі казання не плили з уст апостольських заступників, бо їхні уста повинні проповідувати тільки любов, покору і самовідречення а не *будучі боротьби*. За те плили вони з уст людий, надутих лихою. І пиха їх зїла. Історія на їх словах не скінчилася. Не скінчилася і казанням арцибіскупа.

ЮВІЛЕЙ
Проф. Дра КИРИЛА СТУДИНСЬКОГО.

В найблищих днях святкуватиме наша найвища наукова установа, „Наукове Товариство ім. Шевченка“ у Львові 35-ліття наукової діяльности свого голови проф. К. Студинського.

Через воєнну хуртовину і повоєнне лихоліття „Наукове Товариство ім. Шевченка“ у Львові, яке ще за часів головування проф. М. Грушевського так гарно розвивалось, почало було сильно підупадати, так що товариству загрожувала поважна небезпека.

На Загальних Зборах дня 3. листопада 1923р. вибрано головою Товариства проф. К. Студинського. Від сего часу починає Товариство завдяки невтомній праці нового голови оживати. Всі аґенди Товариства: книгарня, друкарня, переплетня, бібліотека і музей зажили новим життям. У всіх комісіях Товариства почали частійше появлятися видавництва а вслід за сим обмін з науковими установами заграниці ставав живійший і бібліотека Товариства постійно росла. „Українська Академія Наук“ в Київі почала надсилати свої видання, так що нині бібліотека „Наукового Товариства ім. Шевченка“ у Львові, се одиноке місце, де може переглянути видання УАН.

Однак найбільша заслуга проф. Студинського як голови — се упорядковання фінасів Товариства, які перед тим представлялися дуже мізерно. За головування проф. Студинського посплачувано звальоризовані довги, які тяжили на камениці, де містяться Музей і бібліотека, а сего літа відновлено сю каменицю ґрунтовно.

Наукова діяльність Ювілята за 35 літ не менша. Поминувши саму діяльність професора на Львівському університеті, де під Його проводом виховалося много ґімназійних професорів які нині займають визначні і відвічальні становища, може Шановний Ювілят бути гордий і на великий науковий дорібок. Обємисті книги про поодиноких наших письменників, чи про певну добу (половина XIX в Галичині) є наглядним доказом роботящости Ювілята.

Тому тоді, коли наспіють з ріжних сторін привіти для щасливого Ювілята, пересилаємо і ми щирі бажання довго життя і сил до праці на полі української науки. Замічаємо притім, що Шан. Ювілят тісно звязаний з перемиським громадянством. Тут належить до виділу „Української Щадниці“ а свої статті і поезії дуже часто містив в „Укр. Гол“. — *Др І. М-к.*

За — чи проти?

Проєкт буджету Польщі на 1929—30 р. передбачує 806 міліонів золотих доходу зі спіритусового монополю. Ця цифра є о 20 міліонів зол. більша, як попередного року.

Значить, уряд сподіється, що в 1929—30 буджетовім році будуть в Польщі пити ще більш горівки, як пили досі. Нічого й казати: 20 міліонів, цеж поважна сума і видерти її з під землі важко. А як розпиячиться людий, то на другий рік піднесеться суму доходів з горівки о 50 міліонів, далі о 100 і о 200. І так піде воно аж до того, що було до війни в Росії: дохід з горівки покриватиме трохи не половину державних видатків.

Чи така політика уряду вийде на користь державі — це инша річ. Замість вложити в буджет відповідну суму на поборювання пиянства — ті, що укладали буджет мабуть забули про страшні впливи алькоголю на суспільне життя і мабуть не читали „Orędownika zdrowia“ (помимо того, що він виходить у Варшаві), у якому читаємо таке:

„Заглянете, панове, до шпиталів, захистів, нічліжних домів і тюрм, а переконаєтеся, що користи для скарбу, о яких ви говорите, є великим знаком питання і що держава більш, платить за наслідки алькоголю ніж бере з нього зисків. На алькоголю не можна не тільки опирати культурного розцвіту та будучности народу — але навіть рівноваги скарбу...“

Замість зрозуміти вже раз, що алькоголь є тільки ворогом усякої державної творчости та йти слідом за культурними народами — у нас робиться що инше.

Державний монополь спіритусовий дає величезні оголошення до часописів, у яких закликує, що алькоголь приносить державі користи, пособляє рільничій культурі краю та охоронює здоровля громадян (тобто не дає їм пити нечищеної горівки). По залізничих стаціях можна скрізь побачити кольорові прегарні афіші з мотилем, що пє горівку з келішка і тирадами на честь П. М. Спір. У місті на кождому другому склепі можна побачити білу табличку з написом: „Sprzedaż wszelkich trunków w zamkniętych naczyniach“. І так далі...

І не даром „Naprzód“ пише:

„Чи це не сором? Давніще нарікано на шинкарів — по більшій части жидівських — що розпивають нарід, що всуваючи пляшку з алькоголем до рук хлопа чи робітника, є розсадниками деморалізації, що нищуть відпорну силу народу. Хтож робить це нині?“

Алькоголь не тільки діждався реклями такої, що й найбільший промисл не має її — не тільки має за собою попертя уряду і міністерства скарбу — ні! Його взяли в оборону до тої степени, що нам донесено уже з кількох місцевостий, які зробили у себе плебісцит в справі горівки, про брак відповідного зарядження. Люди проти — закон з ними — а в коршмі жид сміється і з закону і з людий. „Що ви мені зробите?“ — каже.

А чейже такі факти підкопують тільки авторітет влади та її законів.

Або закон є законом і відповідні уряди допильнують його виконання — абож він виданий на сміх. А тоді вже кращеб не видавати його.

Дійсно — дивно. Нарікається на невистарчальність, на убогу господарку, на смертність і проступство — хвалиться Америку, Швецію, Норвеґію, Данію за тверезість — а дозволяється одночасно на свобідний розріст найбільшого лиха сучасного часу: алькоголізму.

Нарікається на брак культури — а дозволяється на те, що опісля часописи цілі шпальти виповнюють сумними фактами.

І не знати, чи уряд є за — чи проти алькоголю. К-к.

За культуру хат.

Хто був на селі і мав нагоду перебувати у хатах хліборобів, той мусів завважити дивне, побіч браку чистоти та дикої обстанови, явище.

На стінах у наших селян майже нема полюдських образів. По більшій части на „божнику“ цілий ряд крикливих та безвартісних друків, ціла черга ріжнородних святих, з яких св. Варвара до св. Івана подібна — мов дві каплі води. Звичайно пишаються тут ще всілякі лискучі Богоматері, а густо-часто прийдеш до хати, чуєш, що господарі говорять по українськи — а на стіні — прямо очам вірити не хочеться.

Матка Боска Ченстоховська,

Pr. 48|28|2. Sąd okręgowy w Przemyślu postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10. maja 1927 poz. 398 Dz. Rz. P. Nr. 45 ex 1927 dokonano dnia 13-go listopada 1928 przez Starostwo w Przemyślu zajęcie czasopisma Ukraińskij Hołos Nr. 47 z dnia 18-go listopada 1928 z powodu, że zamieszczone w tem czasopiśmie artykuły a to: 1) cały artykuł „po lwowskim pohromi“ i w artykule Z Polszczi i pro Polszczu od słów „A tohdi zwistno“ do słów „ne wydyt i aż w Kowni“ zawierają w sobie znamiona występku z art. 1. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 10. maja 1927 poz. 399 Dzpp. Nr. 45 ex 1927. b) oraz ydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego na wstępie rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejszem umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. — Sąd okręgowy w Przemyślu Oddz. VI. dnia 17. listopada 1928. — Wilecki.

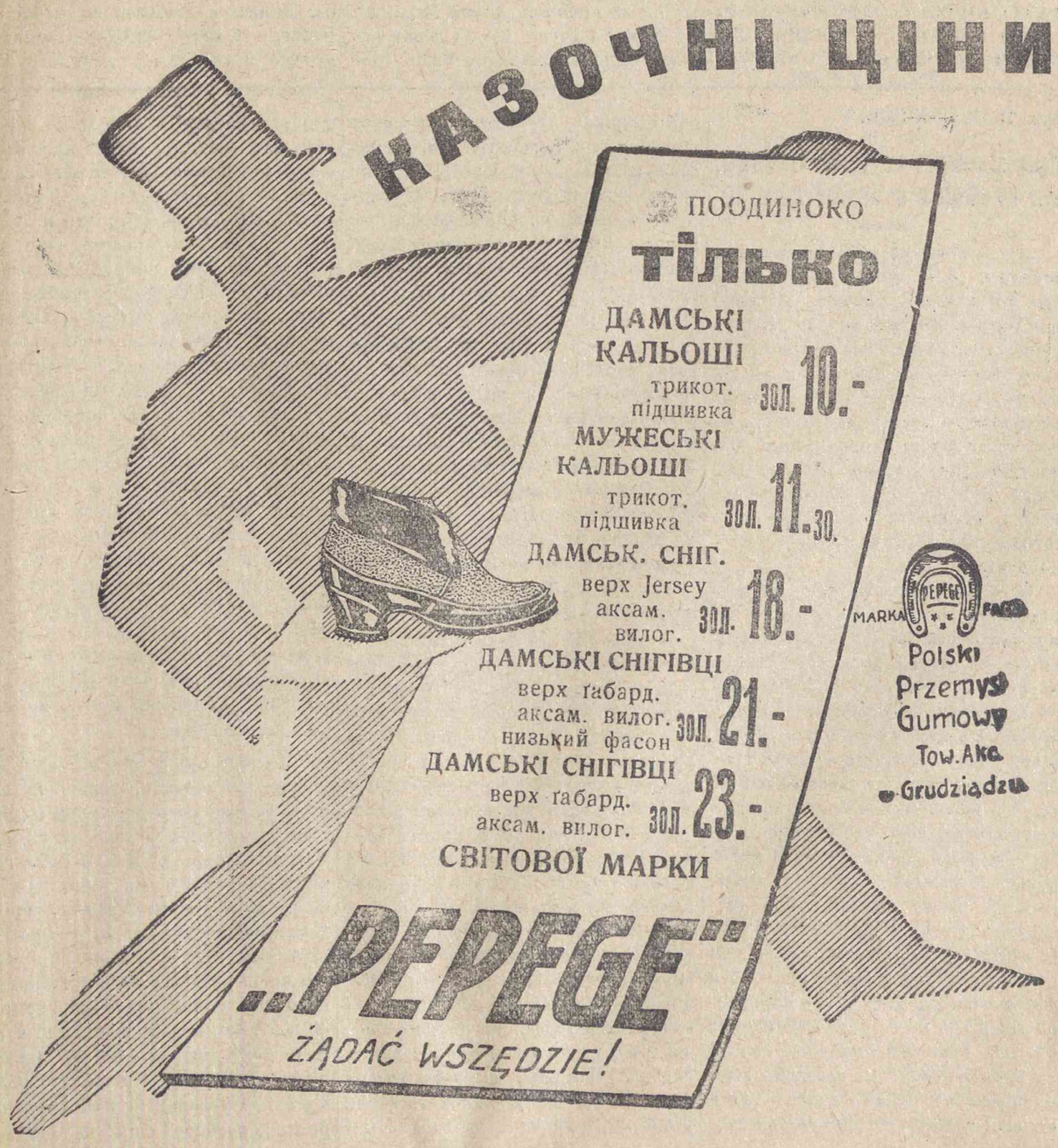

Кальварійська, Крульово корони польскей, мудль сен за намі і т. д Одногож разу на свої очі бачив я в українській хаті образ св Станислава з написом: „Patronie Polski — błogosław temu domu“.

Проти святих цих нічого не маю. Святі є батьками цілого людства і всім можна до них молитися А о що мені ходить — то скажу ясніще:

Підіть ви, братя селяне, до польських хат, от хочаб до оттих кольоністів, що прибули з корінної Польщі. Чи в них ви побачите хоч один образ з українським написом? Правда, що ні?

Побачите оті всі, що я вичислив „крульові корони“ та „Маткі Боске“ — але й попри це побачите портрет Косцюшки, Бартоша Ґловацкого, Пілсудского, през. Мосціцкого, а в деяких свідоміщих то й цілу ґалерію польських королів.

А в нас? Сором просто казати.

Побіч святих — що не наші — не побачите нічого. Як є деякий портрет та малюнок — то це або ще небіщик Франц-Йосиф або на ньому похорон Єлисавети жінки небіщика. Або це буде якась битва, у якій беруть участь люди, що неподібні до людий і коні, що неподібні до коний.

За теж портретів наших славних князів та гетьманів не побачите нігде. Десь-не-десь заблукається Тарас Шевченко на стіну — тай соромиться за своє товариство тай за вас, панове ґосподарі. І виходить таке, що якби хто обійшов ціле село, то мігби сказати сміло: Деж ваша історія? Деж тоті князі, королі, гетьмани — що ви ними так хвалитеся? Чи за них ніхто не памятає — чи їх таки не було?

Гірко булоб слухати таких питань, але вони булиб справедливі. Бо в нас є свої святі: св. Володимир, св. Ольга, св. Антоній, св. Борис і Гліб, св. Андрій, а образів і то чудових і таних наших образів можна скрізь дістати.

От, якби то зараз инакше виглядала хата, якби так в тебе, брате селянине, була „Мати Божа, цариця України“, „Ісус Христос-Небесний Учитель“, а побіч нього св. Володимир, св. Ольга тай другі наші святі. А під ними, або на другій стіні князі, гетьмани, Тарас Шевченко, наші вожди з визвольної війни і сцени з нашої славної історії. І хатаб инакше виглядала і чужинець, ввійшовши до тебе в хату, вмівби тебе пошанувати.

Бо кажуть — нарід, що предків не шанує і що на своє плює — цей не повинен називатися народом. А миж чейже народ!

І твій син і дочка инакшими виросли б, колиб бачили на стіні нашу історію, або наших славних людий Хто зна, чи не взявби він собі за взір Хмельницького або Богуна — та не старався бути таким, як тамті оба, завзятим і відважним.

Подумайте над тим, братя селяне. Як буде думка — то буде слово, а від слова при добрій охоті до діла — один крок. — Гриць Огірок.

Дописи.

Сяніки У нас улаштовано 1. листопада ц. р. свято в память поляглих за волю рідного краю в р. 1918 — 1920. Свято почалося Службою Божою і панахидою а закінчено святочною академією в домівці Філії, на яке прибув Вп. сенатор Черкавський. Комітет зробив все, щоб звято випало як найкраще. По середині церкви поставлено катафальок, убраний вазонами та світлом, на катафальку домовина накрита жовто-блакитнам прапором та червоною китайкою. На домовині терневий вінок, який приніс „Луг“ дубрівський, на вінку дві шаблюки та шапка з тризубом. Довкола катафальку почесна сторожа дубрівського „Луга“. Церков заповнена людьми, в кожного жаль в серци а сльози на очах. Се сумний, дуже сумний спомин, бо на тім катафальку всі наші мрії, наші змагання, життя соток тисяч молодих людий та воля рідного краю. Очі всіх присутних звернені на жовто-блакитний прапор та тризуб на нім. І я як січовий стрілець стою в кутку церкви дивлючись в домовину і дивні картини перебігають мені перед очима: бачу нашу першу збірку в Стрию, першу стрічу оружну з Москалями в Карпатах, тяжкі бої і море крови, визвольний бій, богато знакомих лиць, котрі прикрила сіра земля і всі вони гейби до мене говорили: Товаришу Василю, ти щасливий бо остався в живих, а ми в молодім віці лягли в землю за вашу і України волю. Ні, товариші, друзі мої щирі, Ви о много щасливійші за мене, я нераз завидую Вам Вашої долі. Ви лягли в сиру землю і не бачили того страхіття, яке війшло на нашу рідну землю, политу Вашою кровю та засіяну Вашими кістками. Ви також не бачите, товариші любі, як свої власні сини Україну розпинають. Богато в нас таких, що звуть себе Українцями, а працюють на шкоду Україні, не призраються до Вас друзі, а покланяються тим, що на вулицях Києва чи Одеси били до Вас зі скорострілів та кричали „долой Україна“. Не знаєте і сего, що на завив комітету для вшанування Вашої дорогої нам памяти, ледви одна громада Дубрівка руська прислала чету Луговиків та три делеґації з вінцями. А де решта, около сотки, наших громад? Не прибули, бо не відчувають того, що Ви друзі за то поклали Ваші голови. Дубрівка руська се відчуває, бо вона вислала в бій за волю кількох своїх синів до У. С. С. і двох з них згинуло на степах великої України. І чи не сором Вам, сяніцькі громади, переважно ці, що колись перед водили в національнім життю нашого повіту як: Одрехова, Ялип, Покошівка, Волиця, Вислік, Новосільці, Загутинь? Чи направду Ви заснули сном раба? Прибудіться з тої байдужности! Тими самими словами звертаюся і до самих сяніцьких товариств, бо на пять їх ні одно не спомоглося на вінок для своїх героїв. Час найвищий станути нам всім до праці, станути *рамя об рамя селянин з інтеліґентом* та приймити до відома, що завив наших національних установ є для нас в повіті „наказом“ — щоб тим, що за нас поклали свої голови, було легше лежати в сирій земли. — Се пише селянин і начальник громади *Василь Подубинський*, бувший УСС.

Мальговичі пов. Перемишль. Є в нашому селі орґанізація „Стшельца“. Вона нам зовсім не шкодилаб і найби там животіла, якби не те, що до неї вписалось 11 хлопців наших, підчас, як Поляків в тій орґанізації є аж — чотирох. І це ще не булоб зле, бо навчитися чогось — дуже добра річ. Біда в тім, що в нас до Читальні „Просвіта“ не всі хлопці належуть, а до „Стшельца“ рвуться. А той „Стшелец“ от що робить з наших хлопців: 10 листопада ц. р. у великому та славному місті Нижанковичах відбулося свято десятьліття польської держави. На те свято постягали Бог-зна кого, щоб воно випало гарно. Потягнули і нашого „Стшельца“. І от тут показалося, що та орґанізація за яничарську роботу робить. Пішли й наші хлопці. Подавало їм кріси і в параді пішли вони до костела а потому передефілядували перед „владою“. Люди, що виділи те свято не могли з дива вийти, як могли наші хлопці-Українці іти на таке свято, особливож як міг піти Осип Заброварний, якого дід, Петро Голубець, поляг під Перемишлем в 1918 р. І краялись з сорому лиця поважним громадянам, бо це був факт, який ярко свідчить про нашу невільницяку, рабську душу. Ой не далеко зайдемо з такими людьми! Не скоро всміхнеться ще нам доля, як наші парубки оминатимуть Читальню, а до „Стшельца“ належати. — Громадянин-Українець.

Колодіївка, повіт Скалат. В нашім селі сталась крівава подія, яка зворушила ціле село. В день св. Димитрія відбувалися танці з музикою у хаті господаря Гринька Дручка. Сам Дручка запросив на забаву знакомого парібка Івана Семенова з Городниці. Син тутешнього війта Людвик Кодриш грає на скрипці і чогось йому не подобалось як Семенів гуляв, ще до того з його дівчиною. Задумав його набити, а що сам не мав в дваги, то післав товариша по свого шваґра, цікавого до бійки. Він зараз прийшов іще зі своїм старшим братом. Побачивши їх в порозі, Людвик скрипку кинув і відразу ножем Семенова. Тоді шваґер з братом лямпу згасили і порізали нещасного так, що коли лікар приїхав, то нарахував 22 рани, з того одна в животі, що аж кишки вилізли. Ще живого забрали до шпиталю, але лікар побачивши, що для раненого нема ратунку, казав забрати його домів, але він по дорозі помер. Як оповідають свідки, нещасний просився, молив і плакав, щоб дарували життя, но закаменілі були серця диких збуїв. Арештовано: Війтового сина, його товариша, котрий ходив по шваґра, шваґра і його брата (вони є радними!) і ще одного цимбалістого, Прокопа Сапилу.

З Польщі і про Польщу

В Польщі ситуація така, що ніхто не знає що буде завтра. Посол Стапінський пише в „Przyjacielu Ludu“, що зближається час якихсь важких подій. Якіж ці події? Стапінський каже, що це закрите тайною, а між людьми кружляють тільки здогади. А саме, правительственні посли одиниці поділились на два табори: оден табор підпроводом премієра Бартеля є за тим, щоб в Польщі панував уряд при помочі сойму. А коли сойм не є прихильний урядови, то треба його розвязати і розписати нові вибори. Другий табор під проводом посла Славка маючи за собою офіцерів, домагається диктатора, на подобу італійських фашистів. Як звісно, в Італії скасовано сойм вибираний загальним голосованнєм, а всю владу законодатну і виконавчу має партія фашистів. Творець і провідник фашистівської партії Муссоліні має всю владу в руках т. є. диктує всім прикази і тому він зветься диктатор. Того самого бажають посли одиниці під проводом Славка. Але ніхто не може сказати, за котрим табором піде Пілсудський. Одно або друге мусить статися бо, як пише Стапінський, держава є в небезпеці, має трудности і в з кордонній політиці і в справі грошевій (Польща знов потребує гроший і шукає позички). Тому не може бути змінений уряд і сойм мусить уступити. — Поки-що сойм молотить буджет. Видатки держави на військо і урядовців значно збільшились і тому уряд домагається ухвалення нових податків. Буде отже ухвалений новий податок маєтковий, (коли маєток перевисшає 10.000 зл), а також податок ґрунтовий, який на весні більшість сойму відкинула. — Львівські Поляки з великого парадою святкували день 21 і 22 листопада, бо того дня перед 10. літами Польща відобрала Українцям Львів.

Що чувати в світі?

В большевицькому раю голод, біда і нужда. Вже й урядові вісти, які звичайно є так редаґовані, що вихваляють большевицьку господарку під небеса, не заперечують цьому. Большевицькі часописи доносять, що уряд вислав спеціяльну комісію і та визнала голодуючими 76 районів в полудневих українських округах, у яких находиться 732.000 господарств в страшному положенню. Голод став настільки острим, що уряд ухвалив 24 міліони карб. допомоги голодуючим. Ціла та одначе сума це капля в морі потреб, бо одно, що богато часу мине ще нім ухвала перейде в діло і влада збере гроші та виплатить їх — а друге, що ці гроші розділено так: 5 міліонів для голодуючих дітий, 4 міліони на орґанізацію робіт, а 13 міліонів на пашу для худоби. Значить голодуючі дістануть дуже-дуже маленько. І це діється тоді, коли большевики видають на большецьку аґітацію сотки міліонів, які стягають з українських селян. — Одночасно з голодом дається відчути шалений зріст безробітних в містах. У Ленінграді що 11, а в Москві ще 8 мешканець є безробітний, а крім цього нужда і доріжня така, що червоні командирі направду зачинають побоюватися за свою шкіру. В самій Москві і навіть у самій комуністичній партії невдоволення з влади Сталіна зростає і от донесено було навіть урядовими ґазетами, що у Кремлю викрито заговір на нього самого. Заговірниками були члени комуністичної партії, духові ученики Сталіна. Далі доносять большевицькі часописи, що вбійства червоних урядовців, всяких комісарів, селькорів і членів сіль-рад у страшний спосіб зросли і боротьба з ними просто безуспішна. Понищено також цілий ряд кол-госпів, отих комуністичних дивоглядних господарств. Морди ці поширилися передовсім в укр. округах т. є. в Київщині, Полтавщині і Одещині, а в Чернигівщині вибух бунт селян, які проголосили знесення большевицької влади. На Дону ще гірше: Там козаки зорґанізувалися у великі відділи і вибили всіх урядників. До чого дійде — побачимо. У всякому разі трівожно й непевно на Сході.

Німеччина переживала перед кількома днями велику боротьбу в парляменті. Початок цій боротьбі дали соціялісти, які ні з цього ні з того поставили внесок, щоб будову панцирника, яку вже розпочато, припинити. Усправедливлювали вони свій крик тим, що панцирник коштує богато міліонів, а в Німеччині нужда. Тому внескови спротивилися партії націоналістів, розуміючи, що панцирник Німеччині все таки колись придасться і міністер війни Ґренер, який загрозив, що в разі ухвали соціялістичного внеску покине своє міністерство. Супроти того соціялісти у своїх атаках ослабли, а коли до цего і президент Ґінденбурґ заявився за міністром Ґренером і також загрозив уступленням — стали вони оправдуватися, що чейже вони мусять боронити робітничого питання та бути противниками зброєння. Як опісля показалося, то соціялісти мусіли поставити свій внесок під натиском своїх доморослих комуністів, які розкричалися, що вони є зрадниками робітничого фронту, бо попирають „буржуйську“ політику воєнну. Зробили це отже для людського ока, оттак, щоби щось зробити, а коли і Ґінденбурґ і Ґренер загрозили димісією — почали чіхатися в голову тай не знали: боронити свого чи ні. Прийшло голосування — тай соціялістичне домагання впало. В парляменті 255 послів голосувало за дальшою будовою панцирника а 203 проти, Значить, більшість парляменту таки зрозуміла, що нині у світі рішає сильний пястук та залізо, а соціялісти ще раз осоромили себе тай показали цілому світови, що кількох комуністів потрафить їх водити за ніс... — Перед кількома днями виголосив мін. спр. загр. Штреземан, який довший час через недугу не брав чинної участи в політиці, мову, у якій в острих словах порушив три найважніщі справи Німеччини: Надрення, розброєння і воєнного відшкодовання. Мова та не подобалася деяким соціял-демократам і вони поставили внесок, щоб Штреземанови

Інж. Б. ВОЛИНЕЦЬ.

Про Василя та його батька, що знайшов в землі золото.

„От коби так мені знайти яке золото в моїй землі, скаже не один, тоби чоловік зажив. Напевно цей Батько Василя виорав якийсь горнець зі золотими грішми, та став багатирем. Але ледви, чи він розумний чоловік — подумає також неодин, а то довідається поліція, та напевно йому ці виорані гроші відбере, і буде Батько Василя далі таким дурним і бідним, як був дотепер. На щастя Василя та його Батька так не було. А як було — послухайте:

В однім підкарпатськім біднім селі живе господар, не дуже то заможний перед війною, бо мав заледви кілька морґів поля, але тепер богатир на ціле село. До війни тяжко працював на фільварку в селі, а навіть виїздив на роботу до Прус, щоби заробити трохи грошей і післати двох синів до шкіл та вивести їх в люде. Батько тяжко працював, але цю його важку працю осолоджувала надія, що сини наберуться в школах розуму та йому, за його важку працю добре віддячуться. І не завівся старий в своїх надіях, бо оба сини, скінчивши ґімназію, пішли у вищі школи та добре вчилися. Але науку перервала війна і як це стрінуло не одного батька, один син положив голову за Україну, другий знова по війні опинився на Чехах і вчився там в школах господарки. Дивувався старий і нарікав, що за дурно трудився тільки літ, бо „його син ні ксьондзом ні адвокатом не буде“. Син кінчив школу скоро і врешті вернув домів. Як вчений господар не пішов в місто, але лишився на селі і зачав вчити господарки свойого Батька та других.

Дивна річ „вчити господарки“. А син вчив. Ще коли на Чехах був, казав Батькови прислати собі до Чех прібку землі, довго носився з нею, аж врешті вдалося йому провірити, що то за земля та чого їй бракує. Не одного з Василевих листів Батько не розумів, але робив так, як Василь писав. І краще земля родила, та добре платила за поради Василя. А як Василь вернув домів, то на добре став Батьком та другими командувати.

І хоча це не ладно виглядало, але Батько сина слухав, та так робив, як Василь казав. А Василь говорив за якісь „помічні погної“ себто порошки, що у дворі сіють, за хоробу у рослин, машини в господарці та другі нечувані справи. Одного пополудня вивів менше довірчивих в поле та зачав копати землю. Сільські фільософи казали, що Василь хоче горі дном перевернути землю, як батьківське ґаздівство. Але Василь взяв викопану груду землі, та став пояснювати. Пояснив, що рослина потребує поживи, подібно як чоловік або звірина. І вичисляв, що рослина потребує поживи а з о т у на витворення листя, стебла і коріння, ф о с ф о р у на вибудування овочу — значить зерна у збіжжа, коріння у буряків та бараболь, ба навіть овочів на деревах. Але тому, що не всі цікавилися його словами, він підніс груду землі в гору і показав на ній біле пасмо. Що це такого, ніхто не вмів сказати. Василь пояснив, що це в а п н о, що його потребує рослина на витворення сильного стебла, подібно, як чоловік потребує вапна і фосфору на будову костей. Дальше показав на грудці мало видний рудавий значок і сказав, що це залізо і що його рослина потребує також на поживу. На це один з цих „розумніщих“ підніс зі землі кусник підкови та замітив, що рослина цю підкову певне також зїсть. Але Василь порадив йому підкову сховати собі на щастя або прибити на чоло, а другим пояснив, що рослини приймають поживу розпущену у воді. І так само, як ми не бачимо соли або цукру розпущеного у воді, так само не бачимо поживи для рослини розпущеної у воді, що находиться в землі.

Той, що приніс підкову вже зацікавився і запитав Василя, по що йому Батько посилав землю на Чехію. Присутні тоді довідалися що Василь провірив, кілько і яка пожива є в землі і тоді порадив Батькови, як має гноїти землю, щоби земля не голодувала та давали великі збори. І ці власне порошки, що то їх розсівав Батько Василя — це були помічні погної: цей суперфосфат, за котрий вже деякі чули а у його Батька бачили, значно підносить збори; сіркан амоновий, від якого рослина мов на дріжджах росте; потасова сіль, що разом з попередними погноями дала його Батькови аж 200 кірців цукрових бураків з морґа. А знова той білий порох, що його сіяв Батько Василя 3 роки тому назад, то було вапно. І не сіяв його на це, як деякі казали, щоби ворони не їли зерна, а на це, щоби на полі не росли квасні буряни, та щоби рослинам не бракувало вапна.

Вертаючи до села розказував Василь, що на заході без помічних погноїв не вміють господарувати. Гноять стаєнним гноєм та ще підсипають суперфосфату, сіркану амонового та потасової соли. І не сиплять так собі, щоби другі бачили що вони сиплять, але добре рахують, щоби їм це оплатилося. І кождий господар не вживає погноїв на сліпо, але переводить проби-досвіди на своїй землі, та ще питає о раду такого вченого агронома, як Василь.

Такі гутірки провадив Василь кождої неділі з цікавими господарями та сам господарив. За його приміром зачали робити так само другі сусіди і вже сьогодня сіють зерно лише мочене в „успулюмі“ або „гермізані“ і не мають ні снітію, ні головні у збіжжу. Уживають помічних погноїв та мають кождого року гарні збори бараболь і буряків, вони добре переховуються та не гниють. Їх кількох разом з Василем зробили спілку та купили сівалку. Василів сусід казав, що сіяв перший, трохи мав мороки але вартувало потрудитися коло неї, бо висіяв лише на морг 80 кґ. зерна. Цікаві побачили, що Василь на свої два шнури не вивіз, як його Батько возив звичайно, 3 мішки, а лише 2 мішки пшениці. Виходить, що один лишив дома, не висіяв, але змеле і буде їсти білий хліб. Охочих до сівалки другого року знайшлося дуже багато і тепер в тім селі є аж сім сівалок.

Але ще тільки ніколи не було сміху в селі, як тоді, коли Василя мала донечка пустила по селі вістку, що її тато буде пересаджувати збіжжа та спровадить в село такі кури, що несуть денно двоє яєць. Господині нічого не робили, лише ходили по хатах та заходилися від сміху. Але мала Ірина добре казала. Василь ще в осени пересадив чверть морґа жита. Наперед висіяв багато помічних погноїв і пізніще пересадив жито. Зразу виглядало воно мізерно, але на весні, то було найкраще зі всіх жит. І зібрав він добре бо щось 18 кірців з чверть морґа.

Цего року спровидив пару гарних курей, але чи несуть вони двоє яєць в день, того не можу сказати, бо мені Василь до курей не признався. Але за те бачив я його дві гарні великі корови. На моїх очах надоїла жінка Василя в полудне від одної корови 8 літрів молока. Але бо корови дістають їсти люцерну, буряки. Василь має лише 5 морґів поля а сіє кождого року 3/4 морґа конюшини та 1/2 морґа люцерни. Має 1/2 морґа сіножати і кождого року її справляє та гноїть помічними погноями. І показав мені рахунки, які він веде дуже точно, що пашні рослини через корови і безроги дають йому найбільші зиски.

Одним словом, Василя батько через добру господарку розбогатів. Має власного поля 5 морґів, 3 морґи орендує від парохії і буде їх ще цего року купувати. А грошей його батько не зичить, бо на 2 морґи призбирав з доброї господарки, а тепер на зиму продає пару гарних коней та ще дещо і назбирає грошей на 3-ий морґ. Я питав його, чим він буде обрабляти землю, а він відповів, що запряже одну корову, підховає собі вола і буде ще краще орати ніж кіньми. Того вже його Василь не вчив, але він сам бачив таке на заході.

Тепер Василь виїхав у львівські села вчити людей господарки, а батько Василя дістає від нього малі господарські книжочки, читає сам та передає другим. А на запити господарів зі сусідних сіл лише відповідає, що він знайшов в землі золото і радить другим його добувати, бо цього золота в землі досить. А золото у Василя Батька — це високі збори золотої пшениці, доброго сіна, буряків і других рослин. Дійшов він до них через пораду свойого сина Василя і кличе до своїх близьких і дальших сусідів: „Вчіться доброї господарки, бо добра господарка на нашій землі, це невичерпана керниця золота, якого в сьогоднішних часах всім багато потрібно“.

Памятайте, що Товариство „Просвіта“ потерпіло міліонові шкоди в часі листопадових подій і тому очікує від Вас щедрого дару!

висказати недовіре. При голосуванню цей внесок соромно перепав, бо всього 98 голосів було за ним, а Штреземан переконався з нього, що у своїх поступках може числити на попертя $^4/_5$ парляменту.

Англія від тепер вже приготовляється до виборів, які відбудуться на весні. Вибори ті будуть рішати про уряд та шляхи політики величезної англійської імперії, яка панує над 500 міліонами людий. Дотепер кермує Англією уряд, що спочиває в руках англійської консервативної партії, яка не признає большевиків, ворожо відноситься до Німеччини, сприяє Франції та попирає мирові кличі. Партія соціял демократична, яка змагає до влади і сподіється її на весні осягнути, має зовсім противну програму отже: прихильність до Німеччини, байдужність до Франції, ревізії мирових договорів та союз з большевиками. Мається розуміти, що така програма, якщоб соціялісти виграли, змінилаб усей порядок світа тай його політичний вигляд, бо з Англією є звязані трохи не всі держави то господарськими то політичними договорами. Цілий світ дожидає отже з нетерплячкою висліду тих виборів, бо така могуча держава, як Англія таки поважно заважує на світовій політиці.

Франції сниться відбудова російської імперії і поволеньки, тихцем починає вона шукати союзників до війни з большевиками. Німецькі ґазети донесли були ще в літі, що французький ґенерал Лерон їздив до Польщі та Румунії, щоб справу тої боротьби обговорити з обома державами, а вислідом цеї поїздки був військовий союз Польщі з Румунією. Тепер задумує Франція притягнути до свойого пляну ще й инші держави. І почалось моргання на Болгарію, Мадяри та Югославію. А що Югославія від дуже давного часу є прихильна Москалям, то Франція не хоче від неї оружної помочі в разі тої війни. Хоче тільки на території її заложити великі фабрики оружжа та амуніції, які підпомагалиб армії польсько-румунській. Большевики того союзу дуже побоюються і в своїх ґазетах пишуть, що вони хочуть миру і спокійної праці для добра людства. А що тепер цілому світови обридла війна і ніхто її не бажає, то польські ґазети відпекуються того, що Польща готовиться до війни з большевиками.

Вільне місто Данцін, яке тільки клопоту спричинює щораз Польщі, переживає також неспокійні дні. За кілька тижнів іменно має відбутися на його области загальне голосування (плебісцит) в справі зміни конституції. Проєктів зміни є аж два: один внесли партії збольшевизовані, другий партії теперішнього уряду. Перші домагаються зменшення кількости послів і сенаторів та саморозвязальности сойму. Другі хочуть ще більшого зменшення числа тих і тих представників народу, але бажають заведення невідповідальности сенаторів перед соймом, як це практикується доси. І от мешканці области вільного міста мають рішити: сяк чи так. Котра сторона виграє сьогодні сказати трудно. Щоби перевести зміну конституції, мусілаб та чи ся партія мати за собою половину усіх голосів в плебісциті, тобто 110 тисяч. Ну — побачимо.

Портуґалія це така собі держава, що як у ній прийде зміна ґабінету міністрів або до революції дійде — то навіть ніхто про це голосно не згадує. Там — воно звичайна річ. І так було й того тижня. Ні з відси ні звідти вискочила вістка, що в Портуґалії зміна міністрів і то під натиском військової партії, яка змусила старий уряд уступити. Портуґальці мабуть вже самі встидаються своєї слави тай через кілька днів не пускали ніякої вістки у світ. Але тепер вже всім відомо: Портуґалія має нове міністерство, яке зложив бувший міністер фінансів, що став тепер премієром, задержуючи справи скарбу одночасно для себе.

Чехословацький уряд заповів нові вибори до сойму на 2. грудня ц. м. тай гризеться тепер Німцями. Німці находяться в Чехословаччині в таких обставинах, як Українці в Польщі. По розвалі Австрії, вони в числі 3 міліонів утворили власну державу Судетенлянд, бажаючи пізніще прилучитись до Австрії, але Чехи змусили їх оружем остати в теперішних границях чехословацької републики. Німці були цьому дуже противні, та що хруні є не тільки в нас, але й у цілому світі, то частина їх згодилася мимо переслідування та змагання до винародовлення, служити за охлапи теперішному правительству і навіть дістала місце в уряді, всуваючи там свойого міністра. Частинаж Німців, що гуртуються в національній і соціялістичній партії, виповіла війну Чехам і от тепер, у десятилітних святах Чехословаччини не брали вони навіть участи. Своєю дорогою, що політика Чехів супроти Німців озлобила тих останних до крайности і навіть партії, що йшли доси з урядом, починають перероджуватися та боротися з Чехами. Партії ті мали доси більшість німецьких послів в соймі — алеж з обчислення Чехів виходить, що в будучих виборах усі Німці зєднаються проти них і до сойму всунуть таких послів, що тільки шкодитимуть чехословацькій державі. А є тих Німців богато — четвертина населення всеї републики. І от вже від тепер промишляють політики чеські, якби то так якось покрутити, щоб і вовк був ситий і коза ціла: політики не змінити, а якнайбільше Німців на свій бік перетягнути. Бояться Чехи німецької зорґанізованости та завзятости — ой бояться. А нас тільки тому поневірюють, що у нас що чоловік то партія — а що два — то инша політика...

В Югославії далеко ще до того, щоб погодилися Серби й Хорвати з собою. Дотеперішні ворожі відносини між обома тими народами в останніх часах так загострились, що деякі поважніщі часописи югославянські починають побоюватися, що оба народи розєднаються і Хорвати відірвуться від Сербії. Справу ворожнечі підсилюють з заграниці головно Німці, Італійці і Мадяри, які не дуже охотно вбачають в Югославії прихильничку Франції над Адрійським морем. Оті заграничні чинники спричинили були свого часу й вислання Хорватами своїх власних делеґатів на міжпарляментарну унію в Німеччині і протест Хорватів перед Союзом Народів відносно делеґації з Югославії. Недавнож виїхав знова провідник хорватської партії Трумбіч за границю, щоб познайомити зі справою Хорватів европейські держави. І так помимо вісток, що братовбійча ворожнеча втихає, в Югославії кипить. Уряд помимо цього, що згодився на розвязання скупштини, нові вибори і навіть зміну конституції — далі остро береться до Хорватів, а Хорвати мимо заяв в ґазетах, що хочуть бути у згоді з Сербами — явно виступають всюди, як вороги теперішнього правительства. Останні вістки донесли, що уряд таки хоче змусити Хорватів силою до признання над собою влади Білгороду: хорватським послам, які збойкотували скупштину, задержано платні, а провідників Хорватів, Мачка і Прібіцевича, хочуть навіть перед суд поставити.

Мадяри перед кількома днями уладили в цілій своїй державі протестаційні віча та збори проти мирового договору в Тріянон, котрим то договором Мадярщину обкроїли з усіх боків на користь сусідів. А що одночасно припадають тепер уродини архикнязя Оттона, сина Карла, який почне вісімнайцятий рік життя, то по великих містах улаштувала партія леґітимістів (яка хоче, щоб в Угорщині став королем син короля Карла) збори, на яких обговорювано справу обсадження королівського престола Оттоном. Одно з таких віч, яке відбулося в Будапешті, стягнуло тисячі людий, так, що мусіло з будинку перенестися на вільну площу. Тут б. міністер справ загран. Ґрац виголосив промову, у якій заявив, що ціла Угорщина хоче короля і то короля наслідного, бо вибираний бувби тільки іграшкою в руках поодиноких партій і бувби вічно то вибираний то скиданий. Той сам промовець сказав, що Угорщина тільки тому така слаба і тільки тому з нею не числяться, що в неї нема короля, який мавби за собою увесь народ. Якби був король, то й договору у Тріянон не булоб — казав промовець. Слухачі нагородила Ґраца оплесками, а відтак вислано до Оттона привітну телеґраму.

Румунія від кількох днів має уже нове міністерство. На чолі його став — так, як ми це заповідали, провідник хлопської опозиції і партії семигородської Зараністів — др. Манію, який до нового уряду покликав пять семигородських, одного буковинського і одного бесарабського громадянина. Тим самим цей новий уряд буде дійсним представником широкого циганського царства, бо дотеперішний, з Братіяну на чолі, вів таку політику, що до уряду не хотів нікого з набутих Румунією по війні земель допустити. Старий уряд складався майже виключно з лібералів, т. є. гуртка людий, які ще до війни Румунією правили і привиклі до вузьких її границь тратили голову у заряді нею в такій величині, як вона тепер є. Попирали цей уряд всі богатирі та промисловці а навіть Рада Реґенційна, що панує в Румунії іменем малолітного короля Михайла і яка також складається з лібералів. Тому, що Братіяну зі своєю шайкою не узгляднював інтересів ані Буковини ані Бесарабії ані Семигороду і провадив безоглядну політику супроти меншостей — викликувало його правління загальне невдоволення, яке закінчилося тим, що Манію з опозиціоністами виступив з парляменту і скликав осібний сойм хлопський. Відси почалася для старого уряду катастрофа: Манію почав збирати під свій прапор усіх незадоволених з Братіяну та його посіпаків і ціла Румунія поділилася на два ворожі табори. А тимчасом прийшов властивий удар, від якого Братіяну мусів впасти. Іменно від довшого часу старався румунський уряд о пожичку заграничну. Банки одначе, беручи під увагу політичний розріз в Румунії, зажадали, щоб сплату пожички затвердили усі партії в соймі. Цього вже Братіяну втяти не міг, бо найсильніща партія Зараністів була в соймі неприсутною і Манію, її провідник, не хотів на затвердження пожички, затягненої таким урядом, як братіянівський, згодитися. Супроти цього Братіяну зложив свій уряд — а Рада Реґенційна хотіла ще в той спосіб ратувати становище лібералів, що покликала до творення уряду дотеперішного посла в Льондоні, Тітулеску, але й той немав щастя і уряду не зложив. Поручено отже скласти міністерство Манію. Цей швидко справився з наложеним на нього завданнєм і в суботу 10 ц. м. зложив присягу, як премієр нового кабінету міністрів. Як він виходив з палати Румуни улаштували йому сердечне повитання тай взагалі втіха в краю з нового міністерства велика, бо Братіяну вівся усім до костий. В розмові з ґазетярами заявив Манію, що він скличе ще раз парлямент, щоб представити йому свій уряд, а опісля розвяже його і вибори до нового малиб відбутися 12. грудня. Окрім цього заявив Манію, що полагодить справи меншостий в дусі рівноуправнення усіх горожан та сказав, що старатиметься про мирне співжиття з усіми сусідами. Для нас особливо важним питання меншостий. Може нарешті брати наші з Буковини і Бессарабії лекше відітхнуть, о скільки усі ті заяви Манію не будуть тим, про що в нас кажуть: „Обіцяв пан кожух, тепле його слово“.

Японія обходила недавно коронацію свойого нового цісаря, що називається в їх мові „мікадо“, дуже величаво. Приготування до тої паради тривали вже від року, бо вступлення нового цісаря на трон відбувається у Японців, які строго пильнують і придержуються батьківських звчаїв, є звязане з цілим рядом обрядів та церемоній. Цілий рік наперід вибирають, приміром, поле, на якому має бути посіяний риж, що буде принесений в жертву цісарським боговитим предкам. Усі провінції стараються о те, щоб той риж був посіяний на їх полях, бо це приносить їм честь. Сіяння та збирання рижу відбувається при святочних піснях. У сам день коронації дістає мікадо три клейноти Японії: святе зеркало, яке тільки на той час витягають зі скарбниці та показують людям, меч і дорогоцінний камінь. Обі останні річи носить мікадо завжди при собі. Опісля мікадо їде до святині величавим повозом, а відтак з трону оголошує сам всьому народови, що обіймає владу. Від того дня починаються в Японії сотні свят з бенкетами, танцями і музиками, які відбуваються переважно в ночі, при світлі вогнів. В той спосіб відбулася і цього року коронація, а до її величі причинилися ще й маневри морської фльоти, улаштовані на честь цісаря. Новий цісар є стодвайцятим мікадом в історії Японії, а ворожбити і святі книги в дуже давних часах предсказували, що його панування буде „соняшне і світляне“.

Всячина.

„Рідна Школа“ потребує солідних орґанізаторів-інкасентів! — Зголошуйтеся! Чимраз частіще звертаються до нас повітові Кружки „Рідної Школи“ з проханням прислати чи припоручити їм досвідних, оборотних і солідних та відданих рідно-шкільним справам орґанізаторів-інкасентів для ведення орґанізації місцевих Кружків „Рідної Школи“ і фондів на потреби Товариства, приєднання членів, орґанізування освітно-виховної праці на місцях, виголошування викладів і відчитів і т. п. за відсотковою винагородою. Ті, що компетують на таке заняття, зволять прислати негайно а найдалі до 15-го грудня 1928 р. до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10.: 1) зголошення в якому подати а) імя і назвиско, б) дата і місце уродження, в) теперішня точна адреса, г) знання і освіта; 2) хто вміє вести хор чи улаштовувати театральні вистави, зазначить це з окрема, бо деякі Кружки „Рідної Школи“ вимагають і такої праці; 3) перебіг життя компетента, в якому з окрема подати, де досі був занятий і від коли до коли працював там; 4) добре булоб залучити до зголошення рекомендацію українських установ чи відповідних компетентних осіб або бодай виказати до кого звернутися за інформаціями. — Подаватися можуть зльокавтовані учителі чи урядники, студенти, ті що не можуть дістати посад і взагалі всякого рода особи, що мають хист і орґанізаційну практику та потрібну інтеліґенцію, не виключаючи селян і робітників. Висота платні залежить від місцевих обставин а головно від меткости, ініціятиви та інтензивности праці самогож орґанізатора-інкасента. — *Головна Управа „Рідної Школи“.*

ПЕРЕМИСЬКІ КІНОТЕАТРИ

від 2—9. XII.

Олімпія: ШПІГУНИ — архитвір великости, розмаху й артизму з Кляйн Роджe і Віллі Фріч Режисерії Лянґа, творця „Нібелюнґів“ і „Метрополіс“.

Редута: БОРОТЬБА В ОБЛАКАХ. — Пориваючий фільм. — ГРАБІНА ПАРИЖА, фільм про якого вартість говорять головні виконавці Яннійґс, Ґайдаров і Мія Май.

Польонія: АНГЕЛ ВУЛИЦІ — чаруючий фільм Fox-у з Джанеткою Ґайнор звісною з „Семого неба“. „ТИТАНІК“ — фільм, що переходить усі фільми траґедією, технікою і грою з О. Брієн і Вамсі.

Переписка Редакції: *Вп. Добровський Ігнат і тов.* Вашого довгого письма „В день згоди“ не можемо зрозуміти. Напишіть коротко, але зрозуміло о що вам ходить. З письма зрозуміли хиба те, що якісь несовісні люди підмовляють селян, аби не купували ґрунту парафіяльного, бо він вам задурно належиться. Отже знайте, що це платні провокатори, які баламутять селян на те, щоби ґрунт дістався в руки чужинців-зайдів. Ані священик, ані епископ не має права роздавати ґрунту. Завжди подавайте точно свою адресу. — *Вп. Стасів, Париж.* Піде в скороченню в однім з найблищих чисел. — *Вп. Гр. Д. в С.* Статтю про дяківську справу помістимо, але вона не може бути анонімною. Нехай дяки Вашого деканату справу обговорять і її підпишуть. Мусить вона бути зредаґована в поважнім тоні і не задерчиста. На всі закиди треба навести докази. Люди, що боряться за свої слушні права, мусять брати відвічальність за це, що пишуть.

ДРОҐЕРІЯ „ПІД ЗВІЗДОЮ“
при **Аптиці „під Звіздою“** в Перемишлі ул. Францішканська 24 (коло вежі) поручає всі артукули що входять в круг дроґерії по **найдешевших цінах.**

Новинки

БУРІ І ХУРГОВИНИ. Минулого тижня шаліла в Арґентині воздушна труба, якою жертвою впало кількасот будинків. Підчас бурі втратило 46 людий життя. Також в Анґлії у краю Валії через кілька день панували страшні вихри. Знищення в деяких місцевостях таке, що на цілі деякі села нема й одного цілого даху. Біля побережа Америки морська буря трохи не затопила величезний пароплив „Мавританію“. Моряки казали, що такої шаленої бурі, як цьогорічна, не було вже з 10 літ.

ЛЯЧНИЙ ВИПАДОК. Біля міста Сосновца бавилася 5-літна Галина Тарнавська недалеко залізничого тору. В часі забави вийшла вона на шини а переїзджаючий в тій хвилині поїзд розшарпав дитину на кусники. Мати Галини побачивши це, у шалі розпуки скочила під колеса того самого поїзду і згинула недалеко доньки.

ДОБРЕ ГОДУЮТЬ. З Бобруйська доносять, що в тамошній комуністичній бурсі подано було оноді дітям таку вечеру, що після неї всі бурсаки розхорувалися. Більшість хворих, а є їх 120, находиться в важкому стані. І це має бути рай для дітий!

НОЖІ І РЕВОЛЬВЕРИ В РОБОТІ. З Кривчиць привезено до львівського шпиталя Маріяна Недопитального, якого пхнув його товариш Осип Бучальський кілька разів „по товариськи“ ножем в плечі. — Недалеко Коломиї засипали бандити револьверовими стрілами самохід, яким їхав Янушкевич Болеслав. — В Жовківщині пострілив з втятого кріса Махайла Бандурського його таки товариш Гриць Дідик. Бандурський одержав смертельну рану в жолудок і по кількох годинах покінчив життя. — Від револьверової кулі згинула також 18-літна Катерина Войтович в Ляшках пов. Яворів. Вона підчас весілля своєї подруги Насті Горобак вийшла була на подвіре, щоб прохолодитися і в тій хвилі зза вугла впав стріл. Поцілена кулею в голову Войтовичівна згинула на місци, а яко підозрілого в цьому морді арештовано Михайла Мусяновича, парубка з Віжомлі. — Звісний бандит у Миклашові, Антін Затока, напав оноді на Ілька Пугача. Пугач в обороні життя стрілив до Затоки і зранив його так, що той по дорозі до шпиталю помер. — Капраль Тодт, будучи на весіллю в селі Милинчичі пов. Стрий дістав кулею в живіт від незнаного злочинця. — На дорозі близько села Молошкова пов. Надвірна напали незнані грабіжники на Василя Юрчилу і під загрозою револьверових дул зрабували йому 200 зол. — Між братами Особами а їх сусідами братами Базовськими в Білім Камені коло Золочева прийшло до бійки, у якій один з Базовських дістав так колом по голові, що впав трупом на місці.

ДОБРИЙ БІДНИЙ! До двора Буневича коло Вильна впросився якийсь бідний на нічліг. В ночі, як всі спали — отворив цей чоловяга двері палати і впустив 8 бандитів, які Буневича обрабували до сорочки. Ранком найшли перуки і штучну бороду, яку собі той „бідний“ приправляв.

КАТАСТРОФА НА МОРІ. Перед кількома днями затонув на морі великий пароплав „Вестріс“. Доси не відомо, що було причиною його затоплення. На кораблі находилося 350 людий, з яких виратовано досі біля 200. На місці нещасного судна, яке пішло під воду на протязі 4-ох годин, патролюють ще й досі кораблі та виловлюють трупів. Між иншими з води витягнено жінку, яка через 18 годин держалася о власних силах на поверхні моря. Капітан і радіотельґрафіст, які лишилися до останньої мінути на покладі, загинули.

КІТ ПІДПАЛЯЧЕМ. В Нордгавзен в Німеччині згоріла фабрика меблів Вільда. Властителя її арештовано було під замітом, що він сам підпалив свою фабрику, бо хотів одержати асекурацію. Тимчасом слідство виказало, що причиною вогню був кіт. Він грівся у теплий печі, а коли малий вуглик впав йому на кожушок — кіт пігнав до маґазину з клоччем і від того вуглика воно зайнялося. На плечах кота найдено навіть знак від нього. Супроти цього Вільда звільнено з тюрми та виплачено йому відшкодовання.

ГОРОБЦІ ПРОПАЛИ. Зі столиці Греції Атен, яку навістила страшна недуга данґа, доносять, що там зникли нагло усі горобці, які звичайно хмарами вкривали всі вулиці. Учені не можуть тільки дослідити, чи вони вигинули, чи тільки вибралися з загроженого міста. Від Атен без цього галасу, який вони справляли, викликує пригноблююче враження.

НА ПОГИБІЛЬ ЛЮДСТВУ! У Вашинґтоні переведено проби з новим способом воювання: З літака спущено при помочі легкоспадів шістьох жовнірів зі скорострілом. Вони по трьох мінутах опинилися на землі, уставили скоростріл і розпочали вогонь. Кажуть, що в будучій війні в той спосіб будуть переслідувати противника. Ну — уявляємо собі, яка то буде приємність втікати тоді.

НЕЗВИЧАЙНА „БОРІДКА“. Перед кількома днями помер у Франції 90-літний Андрій Краве. Чоловік цей до самої смерти працював у відливальні машин, а знаний був з цього, що в нього була найбільша на цілий світ, бо довга аж на два метри борода. Краве пильнував тої своєї прикраси краще, ніж ока в голові, не бувби дав за ніщо її втяти, а що вона заважали йому трохи у праці — то він закидав її на плечі і приперізував поясом. Борода — як з казки — правда?

ДОРОГИЙ ПОЦІЛУНОК. Еспанець Альфредо Ковас мав таку пригоду: Він пізнав одну дівчину, дівчина йому подобалася і при першій нагоді поцілував її. Одначе та, замість відповісти на поцілунок палкого Еспанця, заскаржила його до суду, кажучи, що Ковас поцілував її насильно. І хоча Еспанець присягався, що це неправда та що дівчина сама йому уста подала — то суд повірив дівчині і аматора поцілунку засудили на 200 пезів кари. Ковас відкликався до вищого трибуналу, але там замість оправдати його, змінили кару грошеву на три місяці тюрми. Еспанець не дав за виграну. Відкликався до найвищого суду, а цей добачив у вчинку Коваса насильство і засудив бідного грішника на 200 пезів і 3 місяці тюрми. Ну, тепер йому мабуть не швидко забагнеться цілувати в друге!

ОСА — ЦЕ ПОЖИТОЧНА МУХА! Учений анґлійський Дайнінґ оголосив недавно свої досліди над гніздом ос, про які всякий знає, що вони боляче кусають та роблять шкоду в городі, зїдаючи овочі. Отож той учений каже, що оса в порівнанні до користий, які приносить — робить шкоди дуже малі. Дослідив він що свої личинки живлять оси хатніми мухами, а одно гніздо ос зїдає їх денно три до чотири тисячі. В той спосіб за кілька зїджених груш нищить оса цілі рої мух, які переносять всяку заразу і сприяють хоробам. Учений той каже, що люди повинні змінити свої дотеперішні погляди на ос і навіть боронити їх перед вигубленням.

ПІД ЗУБАМИ ВОВКІВ. В громаді Міорск у Великопольщі лучився незвичайно зухвалий напад вовків. Оце мешканець тої громади Петро Пальчук вертав однокінкою до дому через густі хащі. Умучений подорожю заснув він на возі. Несподівано з корчів вискочили вовки, кинулися до воза і Пальчука і його коня розшарпали на куски. На другий день до Міорска привезено кілька грубших кісток з небіщика.

ШУКАЮТЬ СКАРБІВ. На озері Немі в Італії почалися з наказу Муссолінього праці над видобуттям королівського судна давного римського цісаря Каліґули, яке втопилося тому 2000 літ. Учені кажуть на підставі документів, що на цьому судні була сила-силенна скарбів і гроший — ну а Муссоліні хоче їх добути Щасти Боже!

ВАСИЛЬ СКЛЯНИЙ І ҐРАНАТ. Як то не все можна брати в руки, що лежить на поли — о тім вже Василь Скляний з Ренева пов. Зборів буде памятати. Знайшов ґранат, хотів його занести до дому — та той вибух. Мав щастя, що скінчилося на трьох пальцях лівої руки.

ЩО ТО МИ ПРОТИ ЦЬОГО! Яким недосконалим є чоловік враз зі своєю цілою культурою — це бачимо, коли порівнати такі цифри: Поїзд поспішний робить в годині 60 кільометрів, а літак 300. У тому самому часі ластівка перелітає 500, сокіл 270, а голуб почтовий 185 кільометрів. Заяць є богато швидшим від поспішного поїзду: він робить в годині 85 кільом. Значить нашим винаходам далеко ще до того, щоб дорівнати заяцеви або ластівці.

ОТТАК ВАРТА СПАТИ. Недалеко міста Дженсон мала місце катастрофа залізнича. Коли почали збирати ранених та усувати руїни, найдено під одним розбитим ваґоном чоловіка, що спав собі в найліпше. Чоловіка цього збудили, а він дуже здивувався, що поїзд розбитий. „Я нічого не чув!“ — казав він усім. Часописи назвали його „сплюхом світа“.

ЧЕСНІ ГОСТОНЬКИ. Три парубки з Лагодова пов. Броди, а то: Миколаєвич, Ананович і Коханович зібралися оноді тай рушили на весілля забавитися, а тих було аж двоє одночасно в селі. Прибувши до хати Зілинського, у якого було весілля, „геройські“ парубки почали забаву від того, що всіх гостей вигнали з хати, повикидали всю страву на подвіре, побили вікна, а опісля хотіли ще й хату підпалити. Перешкоджені у тім ділі рушили всі три мочиморди на друге весілля, яке відбувалося у Марійки Кужіль. Ту знова зазначили свій побут так, як демонстванти-академіки в „Маслосоюзі“ у Львові, а до того побили ще Лукаша Олійника та зрабували йому 20 зол. Тепер тота ціла чесна „кумпанія“ забавляється в кримінали і навіть не на свій кошт.

ЖЕРТВА НЕУВАГИ. Під Пйотрковом стався такий лячний випадок: Господиня Дуткевичева вигнала в поле корову і забрала зі собою 3-літну дитину. В полю було холодно і вона розпалила вогонь та підсунула до нього малого. Тимчасом корова зґедзилася і пігнала в ліс. Дуткевичева побігла за нею, а коли вернула, застала жахливий вид. В часі її неприсутности на дитині загорілося убрання і дитиня страшно попеклося. На четвертий день воно бідне черед страшних мук сконало, а мамі крім жалю лишилася ще й та гірка певність, що сама вона причинилася до його смерти.

ЦІКАВА МАШИНА. Уряд дороговий в краю Ню-Мексіко закупив недавно для себе дивну машину. Машина та їздить по дорогах та визбирує при помочи величезного маґнесу ріжні кусники заліза зі шляхів, які моглиби бути шкідливі для самоходових коліс. За перший місяць своєї „діяльности“ машина та визбирала з доріг близько 760 тисяч самих цвяхів.

ОТ ВЖИВАЛИ СОБІ! В одній віденській фірмі, що займалася ваґоновою перепродажю яєць, від давна пропадало дуже богато того товару і злодіїв не можна було приловити. Поліція щойно тепер найшла їх сліди і арештувала чотири жінки, заняті в маґазинах тої фірми, усі в віці від від 50 до 60 літ. Обчислили, що за три роки вони вкрали не багато — тільки 133 тисяч яєць. Ну, не жалували собі!

ДУХИ. Паранька Дзюник з Калинівки коло Ходорова здавна ненавиділа Олексу Панькова, який хотів взяти її за жінку, а мав за собою і старого Дзюника і сам був богацьким сином з Псар. Тихо любила Паранька Петра Кусника, хоча той був бідніщий від Олекси. Колиж богацький син накидався їй далі зі своєю любовю, Паранька придумала хитрий плян, щоб його позбутися. Згодилася ніби бути його жінкою, але аж після цього, як він докаже, що нічого не боїться і в північ під 1. падолиста засвітить свічку на гробі своєї мами на цвинтарі. Загонистий Олекса згодився на це радо, а тимчасом Катерина підмовила Кусника, щоб той його настрашив. І от коли Олекса в саму північ світив свічку, щоб доказати дівчині любов — почув нагло над собою гробовий голос та побачив білу постать. Олекса кинувся втікати, зачіпив за дріт на краю цвинтарища і гопнув головою в рів. Непритомного його відвезли до шпиталю. Але чи для злочинних псотників не буде кари?

НОВІ НАПАДИ. Незнані злочинці з втятими крісами напали біля Ясного пов. Броди на вертаючих з міста купців, Таненбаума і Равера. Замасковані бандити зтероризували обох, обшукали їм кишені, забрали годинники і декілька золотих і пропали в лісі. — На дім Ілька Феника в Дністрику пов. Турка напало нічю шістьох опришків, які погрожуючи резольверами домашним зрабували 100 долярів і 1800 зол. і втікли. Поліція досі нікого не прилапала. — В Криворівні в подібний спосіб хотіли якісь невідомі горлорізи обрабувати Василя Маґорука. На крик одначе родини ховяїна почали збігатися сусіди і вони, користаючи з пітьми, пропали, як під землю. — В селі Пониква пов. Броди замордував Горпинюк Михайлину Лачинську, яка у нього мешкала в той спосіб, що підрізав їй горло звичайним ножиком. Опісля рабівник забрав їй 750 золотих та золотий годинник і кудись пропав. — Якогось Сальомона і Бірнбавма напали на дорозі між Хоросницею а Селисками в перемиському повіті рабівники, та скінчилося тільки на обшуканню кишень і на богато страху. Як звичайно: нікого не зловили.

ГОЙДАВСЯ — АЖ ВИГОЙДАВ. Оноді відбувався в Ченстохові відпуст і як звичайно: гойдалки перш всего. На одну таку голдалку сів 18-літний Пачинський, а показував з себе такого смілого, що сягнув рукою по лавочку свого товариша у повному бігу карузелі. Нещастя хотіло инакше: Пачинський втратив рівновагу і вилетів силою розмаху між люди, що стояли та дивилися. Як то кажуть: дурня лихо не візьме. Не сталося нічого й Панчинському. А за те вмер 49-літний Кшищик, якого він вдарив головою під груди, поїхала до шпиталю Антонина Кубанівна, якій зломив чобітьми вебра і ще третий чоловік зістав потовчений.

КРІВАВІ ЗАБАВИ. В останнім тижні якось занадто розгулялися парібки і нам доносять про кілька забав, що покінчилися кроваво. І так: На забаві в Курівцях коло Перемишля почали між собою танцюристи сварку, що швидко перейшла в бійку. Бійка закінчилася тим, що 28-літного Петра Бабюка вбито, а двох братів Бунзів та Пилипчук помандрували за крати. — На весілля в Милятині Старім явилися непрошені гості Андрій Квасний і його товариш Володимир Василина. Оба вони розпочали авантуру, якої закінчення виглядає так: Василина і Квасний вбиті, брати Коти, Паранька Чайка і Петро Василина тяжко покалічені, а Іван Чайка сидить в тюрмі. — На вечерницях господарської школи в Загробелі пов. Тернопіль розохочений Бронислав Гришин пхнув ножем Осипа Филипова так, що той впав неживий на землю. Гришина арештовано. — Карло Бик, з села Петликівці пов. Бучач не мав де робити своїх порахунків з ворогами і аж на весіллю пхнув одного з них, Кривицького, ножем так, що той впав трупом. Бика арештували.

ДОКАЗ ЛЮБОВИ. Як люблять Чехи свойого президента Масарика, про це свідчать останні свята з нагоди 10-ліття народин чехословацької держави. У перший день цих свят відкрито в ріжних місцевостях аж 112 памятників, які того всіми любленого чоловіка представляють.

ЗАГРАЮТЬ ЇМ — АЛЕ В ОСТАННУ ГОДИНУ. Як відомо, большевики провадять гостру боротьбу проти релігії. Боротьба ця тепер ще більш заострилася, бо злостить комуністів те, що мимо тисячів виданих на неї — мало є недовірків. Давно вже вони позабирали церкви, які винаймають на молитву за оплатою (як у нас за панщини), а тепер уряд видав новий наказ, силою якого заборонює у святочні дні дзвонити у дзвони. Мовляв, що це перешкаджає праці та відпочинкови робітників при „добрих розривках“. Ну, тепер аж цілий рай большевицький виглядатиме, як сумне цвинтарище.

ПО АМЕРИКАНСЬКИ. Як відомо, у виборах на президента Америки виграв Гувер, кандидат „сухих“ републиканів. В тих днях його противник Смідз промовляв в останнє до своїх прихильників-демократів через радіо. Він візвав усіх, щоби Гуверови помагали в його праці для батьківщини, не мали до нього жалю і уважали його не за керманича партії, але за вожда Америки. Так поступають чесні контркандидати. А в нас?

ВЕЛИКОДУШНИЙ ВЧИНОК. Власник великої фабрики жіночих плащів в Ню Йорку, Оскар Ґреб, доробившись маєтку, подарував свою фабрику 14 робітникам, що від давних часів у нього працювали. Фабрику оцінюють на міліон долярів. Кажуть, що в молодих літах Ґреб, як усі американські міліонери, був також робітником у фабриці жіночих одягів.

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажають рецензії, зволять прислати два примірники даної книжки.

Леонід Бачинський: **Правила доброго поведения** для шкільної молодіжи. З 37. малюнками артиста В. Петрука в тексті. Видавництво „Ватра“ в Ужгороді 1928. ст. 118. — Естетично під зверхним виглядом видана книжка п. Леоніда Бачинського являється в сам час, коли у нас піднесено клич: культуризувати наше життя та увільнити його від того всього, що надає йому черту дикости. Привитати її годиться щиро. Мова, прегарний вступ, виїмки з наших письменників роблять книжку ту відразу нашою. Перший вже відділ її „Люби своє“ вказує, що ця книжка має вчити нашу молодь не якихсь одірваних сальонових форм Парижа чи Монте-Карльо, але має виховати з них культурних, ввічливих і джентельменських Українців. Ту саму ціль мають усі відділи, а є їх 53. Автор показує молоді кожду сторінку і кожду царину життя і навчає її, як на кождій з них поводитися, щоб заслужити на пошану та повагу. Отже говориться тут і про дім і про школу і про шпиталь і про музеї і про уряди і про церкву і про вулицю, про вечерниці, похорони, хрестини, весілля, про відношення до батьків, рідні, знайомих, господарів, про кореспонденцію, дарунки, привитання і розмову, про чистоту тіла, словність і панування над собою. Одним словом: життя обняте з усіх сторін, бо є навіть відділ: Загальні інформації для тих, що їдуть за границю. До тогож гарні малюнки додають ще більшої вартости тій і так вартісній книжці. Тому горячо поручаємо її не тільки ученикам, для яких вона призначена, але й Читальням, Соколам, Лугам. Ті інституції повинні на підставі неї в часі зими переробити декілька практичних показів і лекцій з членами, а тоді наше село набралоб иншого вигляду і люди почалиб на нас инакше дивитися. Зробимося вповні культурним народом — то і числитися з нами будуть. Домагатись цеї книжки у всіх книгарнях. — К-к.

Читанка про лихварів і шахраїв та про те, як від них визволитися з образками впорядкував К. Коберський. Львів 1928. Бібліотека РСУК ч. 9, ст. 90.

Др. В. Ганьківський: **Туберкульоза.** Накл. „Жіночої Долі“, Коломия 1927.

Др. В. Ганьківський: **Мати й немовлятко.** Поради жінкам і матерям. Накл. „Жіночої Долі“, Коломия 1927.

Вас. Ант. Бережанський: **Процес проти Ісуса Христа.** Коломия 1928. Склад в Кн. тов. ім. Шевченка у Львові. Ціна 40 ґр.

Уживаймо якнайбільше ярин. (яринні страви). Випуск І. „Доброї Хозяйки“. Накл. „Жіночої Долі“ 1928.

Надіслане.

Загальні Збори Драм. Т-ва ім. Л. Українки в Перемишлі відбудуться в середу 5-го грудня в салі Міщ. Каси о год. 6 зглядно 7 вечером. — Виділ.

Кравчиня самостійна, дуже спосібна, прийме посаду управительки в інституції кравецькій. Зголошення до „Українського Голосу“ для „Кравчині“.

КОНКУРС на орґанізатора-люстратора Кружків „Рідної Школи“ як урядовця Головної Управи. Від компетентів вимагається доброго і ясного стилю, плавної і гладкої вимови для виголошування рефератів і промов та орґанізаційної практики. Платня після умови. Подання враз з особистими документами (свідоцтва, посвідки і т. п.) і curriculum vitae вносити до Головної Управи „Рідної Школи“ Львові, Ринок ч. 10. до 15. грудня 1928. р. — Головна Управа „Рідної Школи“.

Реальність на передмістю Перемишля, з вільним мешканнєм до продажі. Реальність складається з мурованого дому о 11 убікаціях і офіцин о 4 убікаціях, парцелі будівельної з фронтом до бічної улиці. Відомість: Дмитраш, Сінна 8. Перемишль.

АДВОКАТ
Др. Микола Хробак
отворив і веде адвокатську канцелярію в Перемишлі
при ул. Ягайлонська ч. 9

Др. Роман Чайковський
адвокат,
б. апел. суд. військовий оборонець
ПЕРЕМИШЛЬ, ул. Ґімназіяльна 6.
(білля ОО. Францішканів).

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах
в Перемишлі, вул. Миколая 6
(бічна Чарнецького).

Др. Михайло Кос
лікар очей (окуліст) ординує
в Перемишлі, вул. Міцкевича 11.
(в почтовім будинку).

ЛІКАР
Др. Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія.

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕПАН ДМОХОВСЬКИЙ
б. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1.
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових.

СКЛО
ПОРЦЕЛЯНА
КРИШТАЛИ
поручає новоотворений склад
Олександра
Ониська
ЛЬВІВ, Галицька 20
(Ріг Валової).

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

Домагайтесь найдобірнійших папірців до курення
„КАЛИНА“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

ЛІКАР-СПЕЦ. НЕДУГ ВНУТР.
Др. Остап Прийма
ЛЬВІВ, ул. ЛИЧАКІВСЬКА 32
Просвітлювання Рентґеном
ТЕЛЕФОН 61-50.

В листопаді і грудни помічні погної на весну найдешевші!
Тому вже замовляйте їх а передусім
салітру та потасові соли,
яких на весні не можна вже дістати.
Замовляйте цілий ваґон, бо тоді погної майже о четвертину дешевші. — Погної даємо на безпроцентовий вексельний кредит, платний аж 15. жовтня 1929 р. Купуйте погної лише у фахових фірм, що дають найліпший товар і порадять, який ґатунок треба дати на Вашу землю.
Жадайте цінників! Жадайте цінників!
Кооп. Спілка Українських Аґрономів у Львові вул. Собіського 28.

Вже вийшов і продається по всіх книгарнях
Календар-Альманах „ДНІПРО“
НА 1929 РІК.
Замовлення просимо слати: Українське Товариство Допомоги Еміґрантам з України, Львів, Руська 3|III п. :-: ЦІНА 3 ЗОЛ. :-:

До П. Т. Громадянства міста Перемишля і повіта!
Товариство взаїмних обезпечень на життя і ренти „КАРПАТІЯ“ (Централя: Львів, Руська 18.) приймає обезпечення на життя і ренти під найкориснійшими услівями у всіх можливих комбінаціях — в твердій валюті (долярах і швайц. франках).
Через побудовання на твердих основах, реасекурацію і ґваранційний резерв. капітил дає повну ґваранцію!
Тому всі Українці обезпечують свою старість і життя та будучність своїх синів і доньок тільки в своїм ріднім інституті!
На перемиській Землі переводить обезпечення та уділює всяких інформацій наша „Повітова Аґенція“ при ул. Грунвальдській ч 1. II. поверх (сейчас за мостом), котру веде п. Ярослав Куґлевич — і туди просимо у всіх асек. справах звертатися письменно або устно в годинах урядових від 11—1 і 3—4 по пол.
З поважанням „КАРПАТІЯ“ товариство вз. обезп. на життя і ренти у Львові — Руська 18.

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучення свиньь „фосфоліна“
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою.
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2.
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

НАЙДЕШЕВШЕ ЖЕРЕЛО ЗАКУПУ.
Позір! п. т. Позір!
Кооперативи і сільські Крамниці
ГУРТІВНИЙ СКЛАД
волічки, вовни, копу, заполочи, бавовни до вишивок в мотках KLARK DMC, шовку, шпулькових ниток, HARLAND, Тройки, гарасівок, стяжок, крепінок, коронок, обшивок, тасємок, гребінів, ґузиків, ножів, батогів, паперців і туток „Солялі“, зошити, всілякі паперові вироби і шкільні прилади, як також
величезний вибір ґалянтерійних товарів
задля закупу просто з фабрик
по значно зредукованих цінах поручає
ПЕРЕДВОЄННА ЗНАНА ФІРМА ОСНОВАНА 1904 р.
ЛЕВ ЛЄВЕН
Станиславів, Ринок ч. 15, вхід від вул. Берка ч. 3.

НОВО ОТВОРЕНА РОБІТНЯ
жіночих і мужеських одягів, костюмів і плащів
ЮЛІЯНА СТРУТИНСЬКОГО
в ПЕРЕМИШЛІ — вул. Дворського ч. 1.
Замовлення виконується після найновійших моделів і журналів, як найстараннійше і по приступних цінах.
ГРОМАДЯНЕ! Тямте: Свій до свого!
— Своя робота до своєї робітні! —

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко. З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.